

THEMA: KUNST

In dit zomernummer
vertellen de redactieleden
over hun kunstaankoop

Talking is the answer – 2

Nevels – 3

Column: Bezoeker op doorreis – 3

De Friese Waddenzee in de Jordaan – 4

Piazza Napoleone – Lucca – 5

Dongeradelen – 6

De monoloog – 7

Vier belijdenissen – 8

Uit de kerkenraad – 10

In Memoriam – 11

Privacybeleid van de VDGA – 12

Gemeente in beweging – 13

Collectebestemmingen – 14

Agenda – 15

Kerkdiensten / Lied van de maand – 16

Zonder titel, Auke van der Heide

Keuze van Joke van der Heide

Dit schilderij is gemaakt door mijn broer Auke van der Heide en dit is zijn tekst:

“Ik wil bij mijn schilderijen niet te veel uitleggen omdat ik niets in de weg wil leggen voor welke interpretatie dan ook. In mijn werk ben ik vaak met tegenstellingen bezig geweest. Contrasten. Zowel in de inhoud als in de schilderwerkwijze. Dus zie ik bij dit werk iets vrolijks tegenover iets triests. Een bruiloft. Bloemen. Maar ook een achtergrond die grafstenen suggereert. Het meisje lijkt ook een masker te dragen. Daardoor is ze toch minder schattig dan bij je bij eerste aanblik ervaart. Dit schilderij is nadrukkelijk niet biografisch gedacht m.b.t. het ‘model’. Ik gebruikte in die tijd vaak foto’s uit het fotoalbum. Vaak van mijzelf als kind. Bij dit werk heb ik een foto gebruikt van mijn zus Joke die gemaakt is op de bruiloft van een oom en tante waar zij bruidsmisje was. Dat model (die foto) was slechts aanleiding tot een nieuw beeld met een eigen betekenis.”

Talking is the answer, Elisabeth Greve

En dat mijn nicht – haar moeder was één van de oudere zusters van mijn vader – dit beeld zag door de lichtstralen te volgen! Talking is the answer, ze heeft gelijk, en het is een prachtig antwoord. En met elkaar spreken door het licht te volgen, dat is de diepgang die zij er, wat mij betreft, aan gegeven heeft. Trouwens, haar vader, mijn oom dus, en mijn vader, konden zich op feestjes terug-trekken en ook zo, precies zo, samen zitten praten. Misschien zijn ze het wel, bij mij in de kamer.

De foto – Elisabeth Greve

Deze foto heb ik dit jaar gemaakt in Oman bij de Geitenmarkt van Nizwa. Ik zag eigenlijk als eerste de lichtstralen. Toen ik die volgde zag ik de twee mannen zitten. De manier waarop ze zaten en door de prachtige omgeving met zacht oranje en gele tinten zorgde ervoor dat ik snel mijn mobiele telefoon pakte, waarmee ik deze foto maakte. Met dit werk en de titel 'Talking is the answer' reageer ik op een tweet van Trump waarbij hij het tegendeel beweerde in een issue met Noord Korea door te zeggen: 'Talking is not the answer'. Ik geloof erin dat je, door met elkaar in gesprek te zijn, tot de mooiste en beste oplossingen komt. Voor mij lieten deze mannen dat non-verbaal zien, want verstaan kon ik ze niet.

Keuze van Essemie van Dunné

Talking is the answer

Toen Elisabeth Greve in Oman was, plaatste ze deze foto op facebook. Ik ben bevriend met haar (èn ik ben haar nichtje), daarom zag ik hem. Het leek of mijn gedachten bleven hangen. Ik wilde alleen maar naar deze foto blijven kijken, zo diep werd ik erdoor geraakt. Natuurlijk probeer ik het te verklaren, ik doe dat door te beschrijven wat ik zie: Ik zie twee mannen, broers, neven, vrienden. Ze zijn gewend te praten samen. En te luisteren. Dat denk ik te zien. Het raakt voor mij aan het verlangen om op die manier te spreken en te luisteren met één zoals ik, de Ander. Maar ook om een treetje lager

te gaan zitten en dan alleen mee te luisteren. Misschien praten ze over het leven nu, en misschien ook over vroeger. Zijn het Jacob en Esau, die hun woelig verleden mild bespreken? Zijn het Kain en Abel die lachen om de wedijver tussen hen? En vriendelijk mopperen op hun ouders die vertellen hoe goed het vroeger allemaal was, toen zij jong waren. Alsof dat het paradijs was ... Of Jozef en Benjamin, in Egypte, eindelijk de kans om hun levens naast elkaar te leggen en zacht te spreken over hun moeder? Of Jezus en Petrus, heilig in elkaar gelovend?

Elisabeth als fotograaf

Na jaren als marketing- en communicatie-manager gewerkt te hebben heb ik mijn creativiteit ruimte gegeven. Na afgestudeerd te zijn aan de Fotoacademie werk ik nu al weer enkele jaren als creatief fotograaf.

In mijn fotografisch werk word ik gedreven door het onzichtbare zichtbaar te maken. Mijn gedachten en gevoelens vertaal ik in beelden. Veelal maak ik een zachte verbinding tussen vorm en kleur. Hierdoor gaan losse elementen, vaak met beweging, in elkaar over. Met deze abstracte en dromerige beeldtaal wil ik op inhoudelijk- en gevoelsniveau communiceren en kan ik mijn andere manier van kijken kwijt. En geef ik de kijker de ruimte om zelf ook goed te kijken en te zien.

Nevels (1995), Jaap Hillenius

Keuze van Karen Lammers

Nevels

Het schilderij is niet opgenomen in de speciale uitgave over zijn werk "Jaap Hillenius – poging om dichterbij te komen". En tevens kan ik hem niet vragen of er een verhaal in het bijzonder is dat bij dit schilderij hoort, want Jaap Hillenius is in 1999 overleden.

Mijn vader had veel jeugdherinneringen aan Jaap Hillenius. Zo net na de oorlog trokken zij er ieder weekend met een groep vrienden op uit, naar jeugdherbergen, alles te voet. Dat moet een bijzonder intense en optimistische periode zijn geweest. Mede door alle herinneringen, heeft zijn overlijden mijn vader zeer aangegrepen. Op de tentoonstelling ter ere van Jaap Hillenius, gehouden na zijn overlijden, schafte mijn vader dit schilderij aan.

Het schilderij hangt in mijn ouderlijk huis. Het is een vrolijk, kleurrijk, licht en sprankelend schilderij en heeft een specifieke energie. Voor mij is het schilderij onlosmakelijk verbonden met de herinneringen en verhalen van mijn vader. Dat is waarom ik dit schilderij heb gekozen voor dit zomernummer. Wat Jaap Hillenius inspireerde om deze 'nevels' te schilderen is zoals hierboven uitgelegd niet meer na te gaan, maar een idee krijg je zeker wel met wat in

het boek over hem wordt geschreven. Zijn credo voor zijn kunstenaarschap was de zuivere waarneming. Hij probeerde 'het moment van absolute onbevangenheid te achterhalen, om te kijken zonder geheugen', 'bevrijd van alle oneigenlijke bemoeiing van de cultuur en van de geest.' Hij probeerde als het ware een universele waarheid te vinden om te laten zien 'hoe mooi de wereld is'. Derhalve vond hij dat de mooiste schilderijen die schilderijen zijn waar mensen 'met een glimlach voor stil blijven staan'. Zijn leven stond in dienst van een levenslang experimenteren om uiteindelijk het unieke, gedroomde meesterwerk te schilderen.

'Hillenius werd getroffen door de magie van licht en kleur en door die onbeschrijflijke momenten waarop het geheim van die magie zich prijsgeeft.' De vluchtigheid van zulke momenten probeerde hij vast te leggen. In zijn schilderijen zie je inderdaad terug dat kleur en licht belangrijk voor hem waren. Het boek beschrijft de zoektocht naar het weergeven van kleur en licht en citeert hem hierover: 'Verf is middel om het licht te laten zien, waarbij de kleur onstoffelijk is. Mijn beste werken hebben licht gekregen.'

Bezoeker op doorreis

Door Joël Friso

In mijn eerste column op deze plek schreef ik over het Doopsgezinde gebruik van de 'open tijd'. Ik had me voorgenomen voor idA te gaan schrijven over gemeentezaken die ik opmerkelijk vind ofwel onderwerpen die mij aan het hart gaan. Omdat een column ook een soort open tijd is, leek me het destijds een toepasselijk onderwerp om mee te beginnen. Het is vijf jaar later, we zijn ruim dertig columns verder en ik lees mijn eerste column nog eens terug. Ik schreef dat het spontane karakter van dit onderdeel van de kerkdienst mij aanspreekt. Het is een bijzondere gelegenheid om 'iets te delen met de gemeente' en moet vooral niet voor spelbaar worden. Het laat zich wel raden: dit is mijn laatste column voor idA.

Toen ik eenmaal begonnen was met teruglezen, heb ik er meer columns bij gepakt. Het viel me op hoe persoonlijk ik vaak werd. Zo deed ik op deze plek een keer verslag van mijn bezoek aan het archief van de Gemeente Súdwest Fryslân. Ik was daar om uit de notulen van raadsvergaderingen een beeld te krijgen van mijn opa die ik nooit gekend heb, maar waar ik denk veel van mezelf in te herkennen.

Wat me vooral opviel bij het teruglezen is dat ik als het ware mijn eigen zoektocht als lid van Doopsgezind Amsterdam heb gedocumenteerd. Ik schreef op deze plek hoe in de Singelkerk het verhaal van God voor mij tot leven wordt gebracht. Ik schreef ook meermaals over mijn worsteling met de gemeente. Dat ik liever een eigentijdse vorm van kerkdiensten zou zien bijvoorbeeld. Vaak verplaatste ik me in nieuwkomers en gasten: hoe zouden zij de gemeente ervaren? Dit deed ik omdat het me zo aan het hart gaat dat een gemeenschap als Doopsgezind Amsterdam niet naar binnen gekeerd raakt.

Kan ik uit de columns een conclusie trekken? Het zou kunnen zijn dat ik me nog steeds het meest comfortabel voel in de positie van een bezoeker die op doorreis is. Een bezoeker die nieuwsgierig is, die zich oriënteert op de plek waar hij zich bevindt en die nog niet weet waarnaartoe de reis zich vervolgt.

Keuze van Sjoukje Halbertsma

De Friese Waddenzee in de Jordaan

Water is massage voor de ziel, zo luidt het gezegde. Ik ben het er roerend mee eens. De zee; het ruizen van de golven. Zeilen; de wind in de zeilen en het water langs de boot. Hier word ik heel rustig van. Een dagje aan of op het water voelt als een weekje weg.

Vorige zomer met broeder Ernst Gülcher gezeild langs de Friese IJsselmeerkust. Daarna ging ik op bezoek bij een vriendin in Harlingen. Zij wees mij op galerie De Vis aan de Noorderhaven. Christiaan Kuitwaard (Sneek 1964) had op dat moment een tentoonstelling in Museum Belvédère in Heerenveen en in Galerie De Vis kon je zijn werken kopen.

En daar zag ik mijn schilderij om een hoekje alleen aan de muur. De zee om een uur of vijf in de middag, gouden

zonnestrallen beschijnen de golven en de schelpjes op het strand. Hetzelfde licht wanneer Ernst en ik in de late middag na een dag zeilen een haventje binnen-voeren en een borreltje namen in de kuip met de avondzon op onze kop.

Ik vind dit gouden licht dat laag over het water schijnt, het mooiste licht dat er is. En dit licht heeft Kuitwaard geschilderd. Kuitwaards inspiratiebron is Giorgio Morandi (Bologna 1890 – 1964) De meester van het schilderen van tijdloosheid en verstilling. Ik houd erg van de schilderijen van Morandi. Ook Kuitwaard schildert tijdloosheid en verstilling. U begrijpt het al. Ik werd op slag verliefd op dit kunstwerk. Terug in Amsterdam kreeg ik het maar niet uit mijn hoofd.

Weer naar Harlingen om het nog eens goed te bekijken; gelukkig het hing er nog zónder rood stickertje. En toen werd mij verteld dat ik het schilderij ook kon kopen via de Mondriaanstichting. Deze stichting geeft renteloze leningen aan particulieren die een kunstwerk van nu nog levende Nederlandse kunstenaars willen kopen via geselecteerde galeries. De stichting betaalt de galerie en kunstenaar direct en jij moet het bedrag in 3 jaar terugbetalen aan de stichting. Dit bood perspectief. En toen ik vernam dat Kuitwaard in Sneek is geboren en bijna even oud is als ik, was ik om. Ik heb nog nooit op afbetaling gekocht, maar ja liefde maakt blind...

Afgelopen maart was er een documentaire op tv over en met Kuitwaard. Wat een rustige, bescheiden man! Hij schildert zijn karakter op het doek.

En nu hangt er in mijn kleine huisje een joekel van een schilderij. Kuitwaard schildert de stilte/verstilling. Ook de zee. En aangezien ik aan de drukke Rozengracht woon, is dit geen overbodige luxe. En nee het hangt niet boven de bank maar er recht tegenover! Zo kan ik er veel meer van genieten. Het zal nog wel even duren voordat de Waddenzee in Amsterdam echt van mij is, maar ik heb geen moment spijt van deze diepte-investering.

Ps.

*Nog te zien op uitzending gemist:
Fryslân Doc 24 maart 2018: Christiaan
Kuitwaard avonturier in de achtertuin.*

Waddenzee, Christiaan Kuitwaard

Piazza Napoleone – Lucca, Onno Boerwinkel

Keuze van Mieke Krebber

Piazza Napoleone – Lucca

De pastel *Piazza Napolitana in Lucca* heb ik gekocht om de simpele reden dat de kleuren goed passen bij mijn interieur. Het tafereel geeft de kamer een zomerse sfeer. Bovendien staat voor mijn raam een grote plataan waardoor het 's zomers lijkt alsof ik in een bos woon. Platanen komen in het voorjaar heel laat in het blad en houden hun bladeren tot laat in de herfst. Platanen bloeien ook, niet met kaarsjes zoals een kastanje of met katjes zoals een wilg, maar met kleine balletjes, die in het voorjaar lijken op kersen en uitgroeien tot balletjes zo groot als een bitterbal. Als 's winters wat rijp op de bomen neerdaalt of een dun laagje sneeuw wordt de plataan een kerstboom met witte ballen. Een prachtige, krachtige boom, bestand tegen de ergste milieuverontreiniging.

Onno Boerwinkel:

De pastel '*Piazza Napolitana – Lucca*' is voor mijn doen een groot pastel op handgeschept papier. Het pastel, dat in

de stad Lucca (Toscane) zijn oorsprong vond, maakte deel uit van een grote serie werk, gemaakt tijdens een drie maanden durend verblijf op een prachtig landgoed in Arsina, niet ver van Lucca.

Ten behoeve van een project verbleef ik in de lente van 2007 in een zeer gerieflijke kleine villa. Naar hartenlust bewoog ik mij met tekenmateriaal van de olijfgaard, die deel uitmaakte van het landgoed, naar de stad, en de directe omgeving. Het grote Piazza Napoleone in 't hart van vestingstad Lucca, werd al snel een locatie waar ik veel te vinden was. Onder de gigantisch dikke stammen van de torenhoge platanen die het plein omzomen, vond ik mijn onderwerpen op de terrassen van dit magistrale en monumentale plein. Het 'dolce far niente' (altijd al een basismotief in mijn door Italië gekleurde leven) was er voel- en hoorbaar door de niet aflatende

stroom bezoekers en vaste bewoners van de stad. Mijn dagelijkse bezigheden (mijn 'toonladders') bestaan primair uit 't tekenen in kleine schetsboeken. Handzaam van formaat, overal in gebruik waar mensen in mooie houdingen bij mekaar staan, of mijmerend op een bepaalde plek waar de sereniteit, die zo bij Italië hoort, mijn 'drang tot betrappen' (in de beeldende zin van het woord...) in mij doet opwellen.

Ik werk met houtskool en pastel op papier, ben dus een 'papier-kunstenaar'. Dat heeft het grote voordeel dat je veel mobieler bent dan een schilder.

Mijn werk is in de loop der jaren zo pasteus geworden dat men vaak denkt dat het olieverf is waarmee ik werk. Lang geleden heb ik vele doeken vol geschilderd, maar uiteindelijk merk je welk materiaal geschikt is voor de vorm en 't gevoel waarmee je dat het beste tot uiting brengt. *Ars longa vita brevis.*

Dongeradelen, Barteld

Keuze van Dirk Visser

Barteld, schilder in de Dongeradelen

Door Dirk Visser

LIOESSENS – “Een schilderij moet wat met je doen. Het moet niet alleen mooi zijn. Net als met een muziekstuk moet het ‘binnenkomen’. Elk schilderij moet iets geheimzinnigs hebben zodat je zelf ook verrast wordt.”

Aan het woord is de schilder Barteld (Evenhuis). “Ik begin altijd met een plan. Maar als ik alleen volgens het plan zou werken, wordt het niets. Het schilderij moet met mij aan de haal gaan. Je komt dan in een flow, de concentratie is er, het materiaal. Dan ontstaat er wat. Aan het eind, als het goed is, ben ik ook zelf verbaasd. Wat je hebt bedacht, is nooit spannend. Conceptuele kunst, waar alles is bedacht en beredeneerd, is voor mij niet spannend genoeg.” Barteld, geboren 1956 in Irian Jaya, woont en werkt in het dorp Liessens in het uiterste Noordoosten van Friesland. Hij studeerde klinische psychologie aan

de Rijksuniversiteit Groningen en volgde de Academie van Beeldende Kunst Minerva in dezelfde stad. “Ik heb bewust voor kunstenaar gekozen. De opleiding klinische psychologie bereidt je voor op het helpen van mensen. Het is moeilijk je eigen rol in het herstel van de patiënt te bepalen. Als je een kwast gebruikt, is elke streek je eigen verantwoordelijkheid. In de opleiding heb ik geleerd mij te beperken. Ik gebruik alleen kleur als ik daar behoefte aan heb. Die noodzaak moet zich aandienen. Ik schilder niet alleen landschappen, maar ook mensen, vissen en zeegezichten, geïnspireerd op de Waddenzee, die niet ver hiervandaan is.

Het door jou aangeschafte schilderij ‘Dongeradelen’ heeft een heel algemene titel. Het zegt iets over waar ik mijn inspiratie vandaan haal. Het is doodzonde dat er in Friesland bijna geen koolzaad

meer wordt verbouwd. De prachtige gele kleur en de geur ervan die over het land waait. Ik mis het. De kerk is ook belangrijk voor het landschap. Vroeger, toen het hier woest en ledig was, werden de kerken stoer gebouwd. Terwijl de zee er omheen spoelde, bleef dit cultuurbaken overeind. Ook het ruige landschap speelt een rol. Kerken en boerderijen zijn heel herkenbare bakens in het landschap. De dorpen herken je aan de kerken.

Het is hier nog redelijk ongerept. Met heel veel mensen hebben we een windmolenpark in Dongeradeel weten te keren. De Waddenzee is werelderfgoed. Een poging om ook het kustgebied daaronder te voegen, haalde het niet.

Soms als in het najaar of de winter het land nat is, hebben de voren de mooiste kleuren. De paarse lucht op dit schilderij is een weerspiegeling van de natte klei.”

Waarom ik 'Dongeradelen' van Barteld kocht

Het werk van Barteld heeft mij geboeid vanaf de eerste keer dat ik zijn schilderijen zag. Dat was op de tentoonstelling 'Eb en vloed', waarmee Thom Mercur in 2009/2010 afscheid nam van het door hem opgerichte Museum Belvédère in Oranjewoud bij Heerenveen. Met zeven schilderijen was Barteld daar ruim vertegenwoordigd.

Twee jaar later bezocht ik zijn solo-tentoonstelling in galerie Het Gemaal van Thom Mercur in Gersloot. Er was één schilderij dat me zeer aansprak:

'Dongeradelen' (olieverf op doek, 50 x 75 cm).

In de catalogus bij die tentoonstelling schrijft Jaap Roëll het volgende. "De serie over de Kerk geeft de grondtoon aan van het werk van Barteld: doorleefd, verhalend over het weerbarstige land, expressionistisch. Ze stralen fysieke kracht uit; er is geworsteld."

Mijn vader, die bijenvolken hield, bracht in het voorjaar de bijen altijd naar het koolzaad bij een boer in de Dongeradelen. Sindsdien heb ik iets met dat landschap.

Ate Visser (r.) bij zijn bijenkasten

Na jaren student theologie te zijn geweest, was ik tot 2005 redacteur geestelijk leven bij het ANP. De kerk speelt nog steeds een rol in mijn leven, onder meer door mijn medewerking aan idA.

De Monoloog, Henri Vernooy

Keuze van Bart Admiraal

De monoloog

De Kunstenaar: "Tijdens de voorstelling 'De Monoloog' besprak een indrukwekkend acteur in doodshemd de laatste dag van zijn leven. Deels op zijn bed maar ook staand met het hoofd omhoog. Kijkend naar wat? Naam van de acteur, tja, vergeten". Deze kunstzinnige collega maakte toen veel bronzen beelden: verloren was methode, inbedden in vuurvast gips en dan achter in de tuin de branders erop, metaal smelten en gieten. Net als het zelf vervaardigen van een gouden kroon in onze studententijd, maar nu fors groter. Bij mij borrelden associaties op uit mijn jeugd "Alleen op de Wereld", later ook Henk van Ulsen in de beproevingen van Job, na een Overdenking met film van Frits Groeneveld. De derde associatie, de dooptekst (psalm 139) "Heer, gij doorgroondt en gij kent mij. Gij weet van mijn zitten, mijn opstaan, gij verstaat mijn gedachten van verre. Mijn op weg zijn keurt ge, mijn rusten, al mijn wegen zijn u vertrouwd... lichtend is de nacht als de dag, de duisternis is gelijk licht. Past mij precies, optimist tot in de kist, er is altijd Licht.

Het beeld heeft in mijn praktijkkamer gestaan en een van mijn patiënten miste een sokkel en kwam korte tijd later met een mooi marmeren exemplaar. Zelf vervaardigd uit een geruimde grafzerk.

Op 1 juli zijn vier personen toegetreden tot de gemeente. Een samenvatting van hun belijdenissen treft u hier aan.

Belijdenis van Feike van Kammen

In het spoor van mijn voorouders

Als kleine jongen hoorde ik verhalen over het doopsgezinde geloof van mijn familie van vaderskant. Door omstandigheden ging de familie over naar de Nederlandse Hervormde Kerk.

Toch is het doopsgezinde geloof mij altijd blijven boeien.

Ik was niet klaar voor welk geloof dan ook. Via de vrijzinnigen op het Rokin kwam ik terecht in de Westerkerk bij dominee Ter Linden. Toen hij mij vroeg om daar belijdenis te doen, krabbelde ik terug. Ik voelde dat het niet het goede moment was.

Op een dag liep ik de doopsgezinde kerk op het Singel binnen. Ik voelde me meteen thuis. Eerst werd ik vriend van de doopsgezinde gemeente. Nu ga ik nog een stap verder: ik doe belijdenis om daardoor deel te gaan uitmaken van deze gemeenschap. De cirkel is rond.

Belijdenis van Bob Visser

Doop is voor mij de bevestiging van wat je allang bent: een mens op aarde

Je laat ermee zien dat religie voor jou een drijfveer is. De doop maakt je mede tot wat je bent en is de inspiratie om het goede te doen. Avondmaal is voor mij een beetje ambivalent: je zegt dat het zijn bloed en lichaam is, je eet toch geen andere mensen op? Het is natuurlijk overdrachtelijk, maar ik blijf het een beetje apart vinden. Ik wil graag gedoopt worden omdat ik zeker weet dat er een God bestaat die over ons waakt en ons via anderen leert hoe een goed mens te zijn. Dat is overigens iedereen, ook iedereen die niet of anders gedoopt is. Mijn geloof is dus vooral op mensen: ik geloof in het goede in mensen. Mensen die in God geloven zijn open mensen die de steun in inspiratie van God voelen en dat uitdragen. Dat voel ik ook. Via de mensen om mij heen voel ik de kracht en inspiratie die geloven in God teweegbrengt

Belijdenis van Jeannette de Vries Lentsch-Hosper

Het is geen Ich und Es, maar Ich und Du

Als kind ben ik opgegroeid in Friesland, in een doopsgezinde familie. Tijdens de belijdenisavonden ging het over het doopsgezind zijn. Toen voelde ik helemaal de sfeer bij ons thuis, veilig, vriendelijk en vrij. Daarom voel ik me hier in deze kerk ook zo thuis.

Als dertienjarige hoorde ik een stem, die me vertelde dat ik dood was. Mijn moeder zei, dat ik niet dood was, maar leefde, wat heel logisch was. Toch ben ik toen op zoek gegaan, met de vraag: Wat betekent leven! Later las ik dat Jezus had gezegd: "Ik ben de Waarheid, het Leven en de Weg". En zo vond ik troost in Zijn woorden, door alle jaren heen.

Zo is het gebeurd dat ik op een gegeven moment oog in oog stond met ... ja, wat, een indrukwekkende gebeurtenis. Voor mij is het, dat Dat bestaat, twijfeloos. En zo besta ik ook, als een fundament en dat daarom ieder ander ook bestaat. Niet als een ding, maar als een iemand.

Zoals Martin Buber zegt: Het is geen Ich und Es, maar Ich und Du. Daar waar de ontmoeting plaats vindt. In plaats van de reis naar binnen, nu naar buiten, naar gemeenzaam zijn.

Belijdenis Willem de Vries Lentsch

Vertrouwen, overgave en 'weten'

Mijn vader kwam uit Nieuwendam en was verbonden aan de beroemde werf de Vries Lentsch. Mijn moeder kwam uit Friesland en haar vader, m'n grootvader dus, was doopsgezind predikant te Grouw. Herinner mij de kindsjaren in Grouw waar m'n oudere zus, jongere broer en ik, langere tijd in de pastorie aan de dorpsstraat verbleven. Dat was vlak naast de doopsgezinde kerk. Deze pastorie had een nogal eigen bedrukkende sfeer, alles heel donker met een overheersende droge tik van de friesche klok. In Amsterdam-Zuid waar wij woonden, kregen wij godsdienstles op de lagere school en gingen zondags naar de zondagsschool. Kerstmis met haar intieme sfeer waren hoogtijdagen voor mij. Een andere stap was het bijwonen van de Matthäus Passion, waardoor de Christusfiguur bij mij ging leven, en ik het nieuwe testament ging waarderen met zijn sterke uitspraken als "Voorwaar Voorwaar ik zeg U...." en vooral het verhaal over zijn optreden tijdens overtocht in een storm op het meer met bange medeopvarenden, wat mij bekend voorkwam, daar ik door mijn werk en opgroeien in de boten- en jachtenwereld, tijdens de vakanties veel op zeeën en meren gevaren heb en in geval van slecht weer, mijn mede-opvarenden maar al te graag van boord wilden. Geloof betekent voor mij vertrouwen, overgave en 'weten'. Dat zijn m'n overtuigingen die een leven lang gelden en waar ik nu door middel van de doop uiting aan geef.

Verbouwing kosterij – In verband met schaarste aan personeel en materialen binnen de bouwsector is de verbouwing van de kosterij verplaatst naar september/oktober 2018. De verwachting is dat de overlast beperkt zal zijn.

Terugkoppeling Broederschaps Vergadering – In de voorjaarsvergadering is het nieuwe ADS reglement ten principale aanvaard. Met dank aan o.a. Norma van den Berg die dit samen met de andere leden van de reglementscommissie heeft voorbereid. De kerkenraad is van mening dat het goed is dat deze stap nu is gezet. Het middagprogramma van de BV was geheel ingeruimd voor een 'geloofsgesprek' met 16 stellingen over gemeente zijn. De ondertoon bij dit debat was dat orthodoxie en vrijzinnigheid hand in hand kunnen gaan. Het was met dank aan de constructieve opstelling van alle gemeenten een goed debat.

Open huis – In de kerkenraad is naar aanleiding van een notitie van Lisanne Lens gesproken over het voortbestaan van het Open Huis. Vooralnog is besloten om het Open Huis niet direct te stoppen. De kerkenraad gaat nog in gesprek met Lisanne over de diverse alternatieven die er zijn.

Privacybeleid – In verband met de veranderende wetgeving op het gebied van privacy is er door enkele leden van de kerkenraad een nieuw privacybeleid opgesteld. De kerkenraad is akkoord gegaan met het voorgestelde privacybeleid. Het beleid heeft een looptijd van een jaar en in juni 2019 wordt het beleid door de kerkenraad geëvalueerd. U vindt het privacybeleid in dit nummer van IdA en op de website.

Reorganisatie

Het bestuur van de Stichting Beheer heeft in overleg met de vertegenwoordiger(s) van de kerkenraad besloten tot een reorganisatie van de financiële administratie. Gevolg is dat de huidige functie van Financieel Administrateur komt te vervallen en een nieuwe, zwaardere functie van Senior Financieel Adviseur & Administrateur wordt geïntroduceerd. Dit besluit is ingegeven vanuit de noodzaak tot verdere professionalisering van de organisatie van de Stichting Beheer en de toename in omvang van de bestuurswerkzaamheden van het bestuur van de Stichting Beheer. Dit betekent dat na bijna tien jaar Rachida Jaras de huidige financieel administrateur van Doopsgezind Amsterdam de organisatie per 1 augustus a.s. gaat verlaten. Wij danken Rachida voor haar inzet de afgelopen jaren en wensen haar veel succes in de toekomst.

Rondleidingen

In de maanden juli en augustus is er op maandag t/m donderdag om 11.00 uur een gratis rondleiding door de Singelkerk. De rondleidingen worden verzorgd door onze koster Marcel Alblas. Wellicht dat u het verhaal al kent maar het zou leuk zijn als u anderen in uw omgeving hier op attendeert.

Jaarlijkse bijdrage

Graag herinneren wij u aan de betaling van uw jaarlijkse bijdrage aan Doopsgezind Amsterdam. Wilt u deze overmaken op rekeningnummer NL11INGB0000141442 t.n.v. Verenigde Doopsgezinde Gemeente Amsterdam, o.v.v. 'ledenbijdrage 2018'.

Onze richtlijnen zijn:

- 1% van het belastbaar inkomen
- minima, studenten en belangstellenden € 40 per lid of € 65 per echtpaar
- Vrienden : € 100

Het betreft een indicatie, een hogere bijdrage is uiteraard zeer welkom!

Hebt u vragen? U kunt altijd contact met Ineke Voncken opnemen: telefoon 020-5285529 of 06 25017241 email: ineke.voncken@planet.nl

---

Zondagse Singelkerkbloemen

De bloemen, die tijdens de dienst in de Singelkerk staan, worden na de dienst gebracht bij leden die een moeilijke tijd door moeten maken, ziek zijn of iets te vieren hebben. Wilt u de namen door geven aan: Mieke Hoogvliet, 06-533 804 45, mieke.hoogvliet@gmail.com of Martina Simons tel. (020) 662 19 34.

In het ziekenhuis opgenomen

Onze gemeente wil graag meelevens. Wilt u van uzelf, familie, vrienden en leden ons een opname laten weten? Wij zullen de opgave dan doorgeven aan de desbetreffende bezoeker. Contactpersoon: Martina Simons tel. (020) 662 19 34.

1948 – Wereldraad van Kerken in Amsterdam – 2018

Donderdag 23 augustus: Walk of Peace in Amsterdam.
Loop met ons mee.

23 augustus is het 70 jaar geleden dat de Wereldraad van Kerken in Amsterdam werd opgericht. Dat wordt die dag gevierd met verschillende activiteiten. Eén van deze activiteiten is een 'Walk of Peace'. Deze vredeswandeling geeft gestalte aan de Pelgrimage van Gerechtigheid en Vrede, die de Wereldraad deze jaren stimuleert. Op deze wandeling is er aandacht voor onrecht en geweld in verleden en heden. Maar ook voor concrete kerkelijke inzet voor gerechtigheid en vrede. We belichten op de wandeling daarnaast wat vanuit oecumenisch perspectief van belang is uit de geschiedenis van Amsterdam.

Op de wandeling door de Oostelijke Binnenstad maken we halt bij gedenkplaatsen van de Jodenvervolging, bij het Wereldhuis, Sant Egidio, Armeense Kerk, Goodwillcentrum Leger des Heils/ Drugspastoraat. Op al deze plekken is iets te doen en te beleven, daar ontvangen of geven de deelnemers iets. De wandeling begint in de Hoftuin (achter de Hermitage) en eindigt op de Dam. Op beide plekken is er ook een activiteit. Vanaf 12.30 bent u welkom in de Hoftuin. De wandeling gaat vandaaruit in kleine groepen.

De organisatie van de Walk of Peace is in handen van de Raad van Kerken Amsterdam, de Protestantse Kerk Amsterdam, Pax Nederland en de Taakgroep Pelgrimage van Gerechtigheid en Vrede van de Raad van Kerken Nederland.

U kunt zich vooraf aanmelden via
raadvankerkenamsterdam@gmail.com

Aansluitend aan de wandeling vindt om 16.00 uur in de Nieuwe Kerk een feestelijke internationale (Engelstalige) viering plaats. Ook daar kunt u aan deelnemen. Als u zich aanmeldt voor de Walk of Peace zullen wij u de gegevens toesturen hoe u zich voor de viering kunt aanmelden.

Voor inlichtingen en vragen kunt u terecht bij
 Henk Meulink, raadvankerkenamsterdam@gmail.com of
 Willemien Boot, Willemien.Boot@protestantsamsterdam.nl

protestantse kerk
 amsterdam

Aleida Maria Verheus-Holtzappel (1928-2018)

Op zondag 27 mei is zvr Aleida Verheus overleden na een kort ziekbed. Zij was geboren in Amsterdam, op 26 augustus 1928. Haar hele leven was ze een trouw en werkzaam lid van de Doopsgezinde Gemeente. Ze was zeer betrokken op de problemen in de samenleving, waar ze diep over nadacht en iets aan probeerde te doen. Aleida Verheus was moeder van zeven kinderen, en groot- en overgrootmoeder van een schare klein- en achterkleinkinderen. Ze is 40 jaar getrouwd geweest met wijlen ds Simon Verheus, voormalig Doopsgezind predikant van Leiden, die later onder meer beheerder van de Mennonitica-collectie in UB van Amsterdam was. In die tijd woonde ze op de Koninginneweg. Na haar scheiding verhuisde ze naar de Pijp. Op haar oude dag kreeg ze een intense relatie met br Henk Kossen, emeritus hoogleraar aan het Doopsgezind Seminarium. Aleida Verheus was heel regelmatig hier in de kerk, en vond het fijn in deze Gemeente. Dat hoorde bij haar, en bij haar leven, zei ze me eens. Ze kwam altijd te voet, ondanks haar hoge ouderdom. Begin mei ging haar tot dusverre goede gezondheid ineens hard achteruit, en zo is ze eigenlijk toch nog onverwacht gestorven. Het afscheid heeft op vrijdag 1 juni plaatsgevonden in de aula van de Nieuwe Ooster, waarbij ook enkele leden van de Gemeente aanwezig waren. De nagedachtenis aan Aleida Maria Verheus-Holtzappel zij tot zegen.

Henk Leegte

Dit Privacybeleid is van toepassing op alle persoonsgegevens die de Verenigde Doopsgezinde Gemeente te Amsterdam (hierna: 'de VDGA') gebruikt en verwerkt van haar leden, vrienden, belangstellenden, huurders, medewerkers en andere relaties, in lijn met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden op 25 mei 2018.

Privacybeleid van de VDGA

Wie lid, vriend of belangstellende wordt van de VDGA, of om een andere reden persoonsgegevens aan de VDGA verstrekt, geeft daardoor toestemming om die persoonsgegevens in lijn met dit Privacybeleid te gebruiken en verwerken. Wij adviseren iedere belanghebbende om dit Privacybeleid door te lezen en te bewaren voor de eigen administratie.

1 – Verantwoordelijke

Verantwoordelijk voor het gebruik en de verwerking van de persoonsgegevens is: de Kerkenraad van de VDGA. De VDGA is bereikbaar via het email-adres: secretaris@vdga.nl en via telefoonnummer 020-6246573 (ambtelijk secretaris van de Kerkenraad)

2 – Welke gegevens verwerkt de VDGA en voor welk doel

2.1 In het kader van het lidmaatschap, vriendschap of belangstelling voor activiteiten van de VDGA kunnen de volgende persoonsgegevens worden gebruikt en verwerkt:

- (a) voor- en achternaam, geslacht, geboortedatum
- (b) adresgegevens
- (c) telefoonnummer(s), e-mail adres
- (d) doopdatum
- (e) belijdenisdatum
- (f) soort lidmaatschap
- (g) attestatie (s) (datum, komend of gaand)
- (h) huwelijksdatum
- (i) overlijdensdatum
- (j) eventueel bankrekeningnummer
- (k) eventueel bsn-nummer
- (l) eventueel portretfoto
- (m) eventueel accounts van sociale media

De 'eventueel' te verwerken gegevens worden alleen gebruikt en verwerkt als de belanghebbende ze met dat doel aan de VDGA heeft verstrekt.

2.2 De VDGA gebruikt en verwerkt de persoonsgegevens voor de volgende doeleinden:

- (a) mededelingen en informaties, over alle activiteiten van de VDGA, inclusief zondagsdiensten, werkgroepen, culturele bijeenkomsten en excursies
- (b) informaties aan de leden, vrienden en belangstellenden van de eigen gemeente over lief en leed: geboortes, huwelijken, bloemen, ziekenbezoek, overlijden en begrafenissen
- (c) informaties aan derden voor verzending van het gemeenteblad *IdA*
- (d) informaties aan de Algemene Doopsgezinde Sociëteit, o.a. voor verzending van het landelijk blad (*Doopsgezind NL*)
- (e) informaties aan Mailchimp voor verzending van de nieuwsbrief
- (f) informaties aan de belastingdienst m.b.t. medewerkers, gastpredikanten en musici

2.3 Voor het overige zijn deze persoonsgegevens vertrouwelijk en worden zij niet aan derden verstrekt, behoudens specifieke toestemming van het lid, de vriend of de belangstellende. Dit geldt ook voor duidelijk herkenbaar beeld- en geluidsmateriaal, hetzij in druk, hetzij via internet.

2.4 Waar van toepassing geldt het voorgaande ook voor persoonsgegevens van huurders, medewerkers en andere relaties.

3 – Bewaartermijn

De VDGA gebruikt, verwerkt en bewaart de persoonsgegevens zolang deze van belang geacht kunnen worden voor mogelijke deelname aan activiteiten van de VDGA, doch uiterlijk twee jaar na einde lidmaatschap of laatste verbinding alvorens deze naar een historisch archief gaan. Op eerste verzoek van de belanghebbende worden echter zijn/haar persoonsgegevens ook eerder vernietigd, mits de financiële verhouding met de VDGA dan is afgewikkeld.

4 – Beveiligingsmaatregelen, bewerkers, logboek

4.1 Ter bescherming van de persoonsgegevens heeft de VDGA passende technische en organisatorische maatregelen getroffen.

4.2 Voor de verwerking van de persoonsgegevens maakt de VDGA gebruik van diensten van derden, de zogenaamde bewerker. Met de bewerker hebben wij een bewerkersovereenkomst die aan de wettelijke eisen voldoet.

5 – Inzagerecht, verwijdering, klachten en vragen

5.1 Bij de Kerkenraad van de VDGA kan een belanghebbende te allen tijde een overzicht van zijn of haar persoonsgegevens opvragen, en verzoeken deze te wijzigen of te verwijderen. De VDGA zal aan de belanghebbende dan binnen een maand de afhandeling van dit verzoek bevestigen.

5.2 Indien een belanghebbende klachten heeft over de wijze waarop de VDGA zijn of haar persoonsgegevens verwerkt, of zijn of haar verzoeken behandelt, kan deze contact opnemen met de voorzitter van de Kerkenraad (voorzitter@vdga.nl).

5.3 Eventuele andere vragen of opmerkingen over dit Privacybeleid kunnen worden gericht aan de Kerkenraad.

6 – Logboek

Van alle handelingen met vorenbedoelde persoonsgegevens wordt een logboek bijgehouden, waarin aard en doel van verwerkingen, inzages en verstrekkingen systematisch worden geregistreerd en bijgehouden.

7 – Wijzigingen

Dit Privacybeleid is opgesteld in juni 2018, en gepubliceerd op onze website (www.doopsgezindamsterdam.nl). Eventuele wijzigingen worden ook via deze website bekend gemaakt, en zijn daar te allen tijde te raadplegen.

*Vastgesteld door de Kerkenraad,
Amsterdam, 14 juni 2018.*

Leerhuis in de Singelkerk

In het komende jaar staat het leerhuis in het teken van de Joodse feestdagen.

U bezoekt een synagoge en later, op een zaterdag, kunt u een leerhuisdag bijwonen waarop een joods feest uitgediept en behandeld wordt.

Najaar 2018

Op 14 september bent u welkom in de nieuwe synagoge van de Liberaal Joodse Gemeente.

Aansluitend op dit bezoek is er op zaterdag 27 oktober een leerhuisdag in de Singelkerk over sabbat, een feestdag die apart staat van de andere dagen van de week.

Voorjaar 2019

In het voorjaar staat een bezoek aan de Portugese synagoge op het programma. Op een zaterdag daarna wordt op een leerhuisdag het Joodse Pesach behandeld. (zie ook de folders in de kerk)

Gemeentereis naar Israel

Al jaren wordt er gesproken over een reis, speciaal voor Amsterdamse doopsgezinden, naar Israel en de West Bank (Palestijns gebied); een reis waarbij niet alleen de belangrijke plaatsen worden bezocht, maar waar ook ruimte is voor ontmoeting en gesprekken. Die reis wordt voor 2019 voorbereid.

Bezoek aan de nieuwe synagoge van de Liberaal Joodse Gemeente (LJG)

Gaat u op vrijdagavond 14 september mee?

Op die avond kunt u de synagoge van de LJG bezoeken. Dit zeer bijzondere gebouw staat aan de Zuidelijke Wandelweg en is in 2010 in gebruik genomen. Het is een bezoek meer dan waard!

Programma:

19.15 – 19.30 Securitycheck

19.30 – 19.50 Informatie

20.00 – 21.00 bijwonen Sabbatdienst, met koffie na afloop

21.15 – 21.40 Rondleiding

De LJG wil graag weten wie er komt, daarom graag voor 4 september aanmelden bij:

Hanneke de Graaf: Sluijs1@xs4all.nl

Collectebestemmingen juli en augustus

De collecte in de blauw-zwarte zak is altijd voor de eigen gemeente. De collecte in de rode zak is voor:

Het team

Essemie van Dunné
pastoraal werker in Noord; tevens jeugd- en opbouwwerk Noord
t 06 48 35 07 25
e.vandunne@vdga.nl

Joke van der Heide
jongerenwerk
t 06 17 96 43 71
j.vanderheide@vdga.nl

Henk Leegte
predikant
t 06 45 62 62 70
h.leegte@vdga.nl

Ewoud Roos
predikant
t 06 48 88 35 97
e.roos@vdga.nl

Liliane van der Steur
jeugdwerker
t 06 21 39 75 44
l.vandersteur@vdga.nl

• 22 juli – Broederschapscollecte t.b.v. de Stuurgroep Duurzame Ontwikkeling

Aan ons allen is de opdrachtgegeven zorg te dragen voor mensen, dieren en aarde. We zijn immers verantwoordelijk voor de duurzaamheid van de Schepping in al haar facetten. Naast een persoonlijke verantwoordelijkheid kan deze zorg worden gedragen door en vanuit de plaatselijke gemeente en binnen de kerkgemeenschap wereldwijd. De Stuurgroep Duurzame Ontwikkeling (SDO) wil hieraan haar bijdrage leveren. SDO is een landelijke commissie van Nederlandse doopsgezinden. Leefmilieu en gerechtigheid in economische verhoudingen zijn de thema's van de stuurgroep.
Rekeningnummer: NL19ABNA0243493886 t.n.v. Alg. Doopsgez. Sociëteit, Amsterdam inzake SDO

• 29 juli – 5e zondag: Rampen wereldwijd

• 5 augustus – Fonds Bijzondere Noden Amsterdam

De basis van het fonds is de publiek-private samenwerking. Geld gevende fondsen en particuliere donateurs, dienst-/hulpverlenende organisaties, maatschappelijke organisaties en de lokale overheid werken samen met als doel: hulp verlenen aan cliënten in een financiële noodsituatie, waarbij een voorliggende voorziening niet, niet tijdig of onvoldoende beschikbaar is.
Rekeningnummer: NL49INGB0000294697
Fonds Bijzondere Noden Amsterdam

• 12 augustus – Fonds Bijzondere Noden Amsterdam Zie 5 augustus

• 19 augustus – Broederschapscollecte t.b.v. de Stichting Noorder Vermaning

De Stichting Noorder Vermaning (SNV) is opgericht met als doel de doopsgezinde Rijksmonumenten in Noord-Nederland in stand te houden. Het streven is een groot deel van de doopsgezinde Rijksmonumenten uit deze regio in haar Stichting op te nemen. Om dit te realiseren benadert de SNV alle doopsgezinde gemeenten en instellingen in Noord-Nederland. In 2015 is de Stichting Noorder Vermaning reeds juridisch eigenaar geworden van het Schuilkerkje in Pingjum en van het Menno Simons-monument in Witmarsum en daarmee rechtsopvolger van de (oude) Stichting Doopsgezinde Monumenten in Friesland.
Rekeningnummer: NL19ABNA0243493886 t.n.v. Alg. Doopsgez. Sociëteit, Amsterdam, inzake SNV

• 26 augustus – Voedselbank Amsterdam

De Voedselbank Amsterdam (VBA) is in 2005 opgericht en heeft als doel direct voedselhulp te bieden aan mensen in armoede. Er is een aanzienlijke groep mensen die om diverse redenen niet of onvoldoende bereikt wordt door de reguliere hulp en aanklopt bij één van onze uitgiftepunten. Tijdelijkheid is altijd een sleutelwoord geweest voor de VBA. Rekeningnummer: NL47INGB0004505309 Voedselbank Amsterdam

• 2 september – Broederschapscollecte t.b.v. project voor de begeleiding van het landelijke jongerenwerk van het Doopsgezind Centrum voor Gemeenteopbouw

Rekeningnummer: NL19ABNA0243493886 t.n.v. Alg. Doopsgez. Sociëteit, Amsterdam, inzake jongerenwerk

Als u niet in de dienst aanwezig kon zijn en toch iets wilt bijdragen aan het project kunt u dat via het aangegeven bankrekeningnummer doen.

Juli | augustus 2018

(kerkdiensten: zie achterkant)

In de zomermaanden zijn er geen kringen en gespreks-groepen en ook geen repetities van het Singelkoor.

In het nummer van september zullen de gegevens voor het volgende seizoen worden opgenomen.

• Do 23 aug	Walk of Peace van RvKA	Hoftuin start om 12.30 uur
• Za 1 sept	Singelkoor repetitie	Singelkerk 10.30 uur

Kopij voor het volgende nummer vóór **10 augustus 2018** sturen aan Mieke Krebber
Mail: m.krebber@chello.nl
Adres: Europaplein 89, 1078 GZ Amsterdam (telefoon 020-6731926).

De redactie behoudt zich het recht voor artikelen in te korten of niet op te nemen.

Secretariaat en administratie

Singel 452
1017 AW Amsterdam
t kerk (020) 623 45 88
t secretariaat (020) 624 65 73
t boekhouding (020) 627 70 72
fax (020) 624 44 40
gironummer
NL11INGB0000141442 (VDGA)
website www.vdga.nl
website van de ADS: www.ads.nl

‘Die-in’ op maandag 6 augustus ter herdenking van de bom op Hiroshima

Na het maandelijkse luchtalarm om 12.00 uur, zal op 6 augustus op het Spui een ‘Die-in’ gehouden worden. Een waarschuwing voor de komst van nieuwe kernwapens.

Deze manifestatie is georganiseerd door het Jeannette Noëlhuis in samenwerking met de Lutheranen en de Doopsgezinden.

Programma:

- 11.15 uur Korte briefing in Handboogstraat 4
- 11.55 uur Uitvoering van ‘De bom’ door Doe maar
- 12.00 uur bij het luchtalarm ‘Die-in’ en uitrollen van spandoeken, The Last Post en uitdelen van flyers en gesprekken met voorbijgangers

In Europa liggen ongeveer 200 kernbommen.
De VS hebben besloten deze te vervangen door een nieuw, moderner type. In de VN werd een verbod op kernwapens aangenomen. Nederland stemde als enig NAVO-land tegen. De landen die kernwapens bezitten waren niet aanwezig bij de besprekingen.
Komt met velen!

Truus Dade en Adriaan Jesse.

COLOFON

idA, in dit Amsterdam
Maandblad voor geloof
en gemeentelieven van
Doopsgezind Amsterdam.

Redactie

Bart Admiraal
Essemie van Dunné
Sjoukje Halbertsma
Joke van der Heide
Karen Lammers
Mieke Krebber (eindredacteur)
Interviews: Dirk Visser

Ontwerp en realisatie

Ontwerpgroep Lâle, www.lale.nl
T (033) 462 46 93

Verzending idA via het secretariaat:
e-mail: secretaris@vdga.nl

KERKDIENSTEN

	Singelkerk Centrum 10.30 uur	Meerpad Noord 10.15 uur	Menno Simonshuis Buitenveldert 10.00 uur
22 juli	E.M.L. van Dunné		Ds A.-M. Visser
29 juli	Ds J.E. Klanderma		
5 augustus	Ds Y. van der Goot	Ds C. Schlette*	
12 augustus	Ds E.C. Roos		Ds A-M Visser
19 augustus	Ds M.L. van Woerden	Ds T. de Boer*	
26 augustus	Ds L.C.M. Blomjous - Maillette de Buy Wenniger		M.J. Gerringa
2 september	Ds H. Leegte	E.M.L. van Dunné** Startzondag Noord	
9 september	Ds H. Leegte* Startzondag		Ds J.E. Klanderma

* Kinderkerk en Kom in de kring ** Kinderkerk en Tienertuin

Wie levert
voor de volgende
idA een lied in?

Lied van de maand

1 Dit is een mor - gen als ooit de eer - ste,
zin-gen-de vo - gels ge-ven hem door.
Dank voor het zin - gen, dank voor de mor - gen,
bei-de ont-sprin - gen nieuw aan het woord.

- Dauw op de aarde, zonlicht van boven,
vochtige gaarde, geurig als toen.
Dank voor gewassen, grassen en bomen,
al wie hier wandelt, ziet: het is goed.
- Dag van mijn leven, licht voor mijn ogen,
licht dat ooit speelde waar Eden lag.
Dank elke morgen Gods nieuwe schepping,
dank opgetogen Gods nieuwe dag.

tekst: Eleanor Farjeon – 'Morning has broken'
melodie: Keltische volksmelodie – vertaling: Andries Govaart
informatie: Morgen; Genesis, 2,4-15

Dit is een morgen – lied 216

Gekozen door van Joke van der Heide

Toen ik een jaar of 13 was hoorde ik de zanger Cat Stevens het nummer Morning Has Broken zingen. Ik vond het meteen een mooi lied; gewoon een fijn liedje van een man met een gitaar. Zijn andere liedjes vond ik ook mooi, zoals Father And Son en Wild World. Het was een verrassing dat een paar jaar geleden bij de Paasdienst in de Singelkerk dit lied in een Nederlandse versie gezongen werd en toen ontdekte ik er van alles aan; hoe de melodie in het begin zo mooi omhoog gaat en daardoor samenvalt met de tekst en het gevoel dat hoort bij Pasen; weer kunnen ademhalen en de hoogte in! En de theologische invulling van de eerste dag; Genesis en Pasen die samenvallen. En dat dat alles ook nog eens met het wijsje uit mijn jonge jaren waar ik al van hield. Op internet vond ik nog een aardig weetje over het lied en de oorsprong: Het lied werd in 1931 geschreven als een kinderlied voor de tweede editie van de hymnal (gezangenboek) 'Songs of Praise'. Het is een lyrische verkenning van de tuin op een eerste lentedag, waarbij de tuin – waar een kind vertrouwd mee is – vergeleken wordt met de tuin van Eden. Het thema van het lied is de onmiddellijke nabijheid van Gods scheppingskracht: deze dag is een herschepping van de eerste dag.